

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, grote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

De personen die een abonnement aan den Postrijder zullen nemen voor het jaar 1886, zullen het blad gratis ontvangen tot den 1ste januari aanstaande.

Men kan het blad eens, twee of drie maal per week ontvangen.

De prijs, vooraf betaalbaar, blijft bepaald als volgt :

Drie maal per week 6 fr.
Twee maal 5 fr.
Eens 4 fr.

TONGEREN, DEN 14 NOVEMBER.

Encykliek van Z. H. Leo XIII.

De romanesche dagbladen brengen ons thans den volledigen tekst der pauselijke encycliek, *De Civitate constitutione christiana*. Wij zullen enige der bijzonderste zinsuoden van dat belangrijk dokument doen kennen. Zie hier onder het begin :

« De Kerk, die het ousterfelijk werk van God genadig heeft voor eerste en hoofdzakelijke zending de zielen te redden en in het bezit te stellen van het geluk des Hemels ; zij is, door zichzelf, op het gebied der zuiver aardse belangen, de bron waartoe natuurlijk zoo talrijke en zoo kostbare voordeelen vloeden, dat zij er geen groter zou kunnen voortbrengen, wanneer zelfs die Kerk vooral zou gesticht geweest zijn met het doel, om het heil van het tegenwoordig leven te beginnen.

Indradad, overal waar de Kerk is tusschen gekomen, heeft zij onmiddellijk den staat van zaken veranderd, en in de openbare gewoonten en met dan toe onbekende zeden, een nieuw en uiterst wijze van leven ingevoerd.

Al de volkeren die het kristendom hebben aangenomen, hebben zich onderscheiden door hunne zachtmilieid, hunne geest van recht, vereindheid en den roem hunner daden.

« 't Is nochtans een reeds zeer oude beschuldiging, die welke tegen de Kerk is ingebracht, van niet te kunnen samengaan met de beginselen van het burgerlijk bestuur, en onbekwaam te zijn om, in wat het ook zij, bij te brengen tot de voordeelen en aangenaamheden, maar welke niet recht en als door een aangeboren drift, alle wel ingesteldte maatschappij streeft. »

In de eerste tijden noemde men de kristenen de vijanden van 't rijk, en men stelde hen verantwoordelijk voor alle openbare rampen. De H. Augustinus heeft dien laster weerlegd, en zijn werk, *De civitate*, schijnt minder ene pleidooi voor de kristenen van zijnen tijd te zijn, dan een bestendige en doorstaande zeggepraal behaald op al de valsche beschuldigingen tegen het kristendom gericht.

Men heeft gepoogd buiten de leerlingen door de Kerk goedkeurd, de grondbeginsels te vinden bestemd om de burgerlijke samenleving te besturen. Men heeft het *moderna recht* uitgevonden !

« En nogtans, zegt toerecht de encycliek, spijts alle gedane proefnemingen, blijft het wel bewezen dat men voor de instelling en het goed bestuur der Staten, nog geen stelsel gevonden heeft, verkiezend boven dat stelsel, hetwelk als het eigen voorvoorspel van de leerling van het Evangelie is. »

Z. H. de Paus maakt dan ook een vergelijking tuschen de nieuwe politieke stelsels en de leerling van het kristendom.

In een staat geregeerd volgens de kristene beginsels, wordt de openbare macht beschouwd als uitgaande van God. Het recht van gezag mag overigens dezen of gemen voor aannemen.

Het gezag moet uitgevoerd worden voor het welzijn der burgers, omdat degenen, die het gezag hebben over de anderen, enkel met die macht bekleed zijn om het openbaar welzijn te bezorgen.

« Nooit, zegt de encycliek, onder geen voorwendsel, mag de staatsmacht uitsluitend de belangen van eenen enkele of van eenigen voordeelen, want zij is ingesteld geweest voor het welzijn van allen. »

De burgers moeten het wetting gezag eerhouden. Gehoorzaamheid weigeren en een beroep maken op het geweld, om de menige door opstand te ruiten tegen de wettige overheid, is een misdaad niet alleen menschelijke, maar van goddelijke majesteitschennis.

De politieke maatschappijen mogen zich niet gedragen alsof God niet bestond, of verachtelijk den godsdienst behandelen, alsof deze vreemd was aan het openbaar belang en zonder nut voor hetzelven.

Zij mögen ook niet onverschillig, volgens de gril van elkenen, 't eerder welken godsdienst aannemen.

De gezagvoerders moeten den waren godsdienst begunsten en beschermen.

De ware godsdienst is de godsdienst van Jesus Christus, die de wacht en de verspreiding ervan toevertrouwd heeft aan zijne Kerk.

« Het is aan de Kerk dat God last gegeven heeft om zelf te onderzoeken en te beslissen in alle zaken betreffende den godsdienst ; om alle volkeren te onderwijzen ; om, zooveel zij kan, de grenzen van den kristelijken naam uit te breiden ; in een woord, om in volle vrijheid en onder hare eigeene verantwoordelijkheid al de belangen van het kristendom, vooral der Kerk te bezorgen. »

« De volkomene overheid, enkel van zichzelfe afhangend, heeft de Kerk nooit opgehouden te eischen en openbaar uit te oefenen. »

De roomsche Opperpriesters hebben ze altijd met een onverwinbare standvastigheid geïscht tegen onze tegenstrevers.

Wat meer is, zij heeft voor haar gehad een theoretische en werkdaadige toestemming der vorsten en staatshoofden, die in hunne onderhandelingen en in hunne verdragen, het zij door gezanten te sturen, hetzij door er te ontvangen en door de wisseling van andere goede diensten voortdurend gehandeld hebben, met de Kerk, zoalos met een vorstelijke macht.

« Ook moet men aannemen dat het niet zonder ene werkelijke reden der Voorzienigheid is, dat dit gezag der Kerk, voor het burgerlijk gezag de beste vrijwaring van zijne vrije uitvoering geweest is. »

Men ziet het : elke regel der encycliek geest stof tot nadrukken, en diep nadrukken.

De regels die volgen op die krachtadige verklaring van den Paus over het gezag der Kerk, zijn dubbel belangrijk : zij handelen over het geestelijken en het burgerlijken gezag, en over de betrekkingen tusschen beiden.

Wij zullen het vervolg mededeelen in ons nummer van dinsdag.

Van alles wat.

Bestaat er voor de werklieden en bedienden van allen aard, een grotere weldaad dan de zondig die hun toehat van den wekkerschijnsel arheid niet te rusten ? Wij denken het niet.

Wij, de liberalen, die zoogezagde volksvrienden, zijn loos, omdat de zondagrust door de katholieken meer en meer bevordeerd wordt in de openbare besturen.

De liberaal-gazetten van Brussel kunnen bitsig op tegen de maatregelen welke M. Vandempitte boom genomen heeft om aan de briefdragers en aan de bedienden der postrijder's zondags enige rust te verschaffen.

Die kerels kunnen niet blijven dat de werklieden ruste of den tijd hebbe zijn goedservie plichten te volbrengen. Is dat niet schandalig ?

Eri is waarlijk genoeg grootste vijanden van den werkman dan de liberalen. Zij benijden en misgounen hem alles, en zijn enkel genegen om hem te verbeesten door genever en losbandigheid of om hem in tijd van keus den mouw te vagen hem te exploiteren.

Zoolang de liberalen aan het roer bleven, hoorden men nooit spreken dan van tekort, van opeisementen, van lustenverhooging.

Nu dat de katholieken's lands zaken sedert een jaar daar bestieren, beginnen de tijdingen over den financieeltoestaand wat gunstiger te worden.

Onze ministers hebben reeds, door hun spaarzaam bestuur, een groot getal schulden vereffend welke de liberalen achtergelaten hadden.

Langzamerhand zullen de overige schulden ook verdwijnen : wij zeggen langzamerhand : want Keulen en Aken zijn niet op eenen dag gebuwd, en de miljoenen en miljoenen schuld die wij aan het gezameninisterie te danken hebben, kunnen op een, twee, drie niet vereffend worden.

En dan, als de financiële zaken zoo wat op hun plooi zullen gebracht zijn, zal het gouvernement beginnen lasten af te schaffen, waaronder de eerste lasten op den tabak zullen zijn.

Laat de liberalen maar van spullen tegen het pastoors-gouvernement » zoals zij ons katholieke ministerie heeten ; het volk zal dan met ons wel zeggen : Liever ons pastoors-gouvernement dat nemiders rechten eerbiedigt, » s' lands belang behartigt en de lasten verminderd, dan een vrijheidsgouvernement » dat niet droopende dan van twist en vervolging, en ons gedurig nieuwe lasten afperste. »

De Chronique bringt in aandenken dat, toen het lijk van M. Rogier werd ten toon gesteld, enne grote wacht van politie-agenten de schandalen niet konden bekieten, die er gepleegd werden.

Dit week, zegt het blad, was het lijk van den deken E. Nyts ten toon gesteld, en een enkel agent was voldoende om de orde te handhaven.

Natuurlijk — degene die hier kwamen, waren katholiken, die eerbied hebben voor den dood en het gehed.

Die bij M. Rogier kwamen, waren van de soort van welke men geleerd heeft, in humae liberale opleiding, niets meer te eerbiedigen.

Er is tegewoording grote beweging in de brouwerijen. De meeste bieren zijn om hunne inrichting, mekanismen en brouwstelsels te veranderen, want met 1 januari treedt de nieuwe wet in uitvoering.

Die wet schaft al de verouderde stelsels af en laat aan de brouwers alle vrijheid van de uitvindingen den wetenschap te benutten.

Verledene week is het koninklijk besluit in den Monde verschenen, dat enige punten uit de wet nog opheldert.

De nieuwe wet is de beste die in Europa over dat niveau bestaat. Zij is het werk van de katholieke ministers.

Sedert 1879 was eene nieuwe wet gevraagd en zelfs een wetsontwerp was door den heer Tack, van Kotry, neergelegd, maar de liberalen hadden den geen tijd om zich met de belangen van het land bezig te houden.

Deze week hebben opnieuw al de liberale gazetten, van de grootste tot de kleinste, de inrichting gevraagd van de zoogenoemde nationale reserve.

Wat is iedereen soldaat op zijne eigene kosten :

dat is de ruime van de kommercie, dat is ook de bankroet van 't land.

De *Bien Public* heeft daarop geantwoord, dat er geen tiend katholieken in de Kamer zijn, om zulke reserve te stemmen. Zoo dat de liberalen zullen moeten wachten, om hunne liefsje voor fortuin en soldaten te zien verwesenlijkt, tot dat de keizers hen nogmaals aan 't hoofd brengen.

Sedert enige dagen herhalen de liberale bladen om prijs dat de heer baron Kervyn de Volkaersbeke, burgemeester van Nazareth, veroordeeld is omdat hij de wet op de begrafenissen heeft overtroeden, met eenen persoon, die buiten den katholieken godsdienst gestorven is, op ongewijde arde te doen begraven.

Vriendelijc verzoek aan de liberale pers eens den tekst antehalen van de wet op de begrafenissen welke de heer Kervyn overtroeden heeft.

Als de geuzenbladen dat kunnen, dan zullen wij zwijgen ; maar kunnen zij het niet, dat zij dan ook den bek in de pluimen houden.

Onze tegenstrevers kunnen niet 't akkoord geven over 't algemeen stemrecht. De eenen denken dat de Liberalen daar voor goed naar de man zullen vliegen, anderen dat er hoop is het volk genoeg te verbeesten om boven te blijven of te komen. Ze zijn dus niet zeker van hun stuk, zij die beweeren dat de grote meerderheid van België met hen is ! Het volk is tegen hen, dat is de enige waarheid.

De liberaal-gazetten die zoo deelr janken over de hongerlijdende schoolmeesters, schrijven thans tegen de 120 frank die d'onders der lotelingen trekken voor 't verlies dat zij, door de dienstbaarheid van hunnen zoon, lijden. Dus, 120 frank voor *werkende* menschen, dat is te veel en dat moet afschaffed worden, maar 1000 frank voor *niet-werkende* schoolmeesters, dat is te weinig ! Geen wonder dat de Liberalen vijanden van den werkman zijn en bovenvrienden van hierrikken !

Is de hongerlijdersnemde uit ?

Verledene jaar, en dit jaar ook, hebben de liberalen in vele plaatsten inschrijvingen gedaan tot onderstaand der hongerlijdende schoolmeesters.

Na veel geschreven en weinig wolt hooren van die geldkofferpij niet meer spreken.

Zonden de liberaal al mitgeven zijn ?

Hunne rekeningen gaan ons eigenlijk niet aan : maar het toch nog al curiosus zijn eens te zien : maar het toch nog al curiosus zijn eens te zien : welke of hoeveel schoolmeesters er van den hongerlijdenden zijn gereed geweest door de middelheid der liberalen.

Het zal zeker niet hoog loopen !

Welman, het gezicht in de halen is niet vrolijk meer, en het zal met elken dag al minder plezierig worden ; want nog weinige dagen en die uitgestrekte ruimte zal leg zijn — als een leeggedronken koffijp niet meer spelen.

Men voelt het men staan hier aan een sterfbed ; die ziel zweeft nog op de lippen om al geweg te vliegen. Wij zullen op den voorgeval dat R. L. P. schrijven en er bijvoegen : zoal ver gaat de groothed !

Stads- & provincieuws.

Dit week heeft het comité van het *Werk van St. Niklaas* den volgenden omzendbrief in de stad uitgestrooid :

MM....

« Wij hebben de eer U te berichten dat de ledien van ons Genootschap de vrijheid zullen nemen zich ten ewent aan te bieden in den loop der week, om het speelgoed, de giften in geld of in natuur in te zamelen welke gij hem wel zult willen te lichamen om uitgedeed te worden aan al de kinderen des bewaarschool aangenomen door het bestuur der stad Tongeren. »

De opbrengst van deze rondhaling zal dit jaar eenen enig hulpmiddel van het werk zijn ; ook hopen wij dat zij vruchtbaar zal zijn en dat zij aan meer dan 400 kinderen zal toelaten deel aan het feest te nemen.

Hoeveel arme kinderen zijn er niet die niet een oog van algnost de geschenken aanschouwen die men zoal overvloedig aan de kinderen des hofje uitleeft ?

Vergeten wij deze kleine onderdelen niet die dikwijls liggen door honger en door de strengheid des jaargelds. Door weinige, hoor gering zij oock weze, gij bijdragen om de vreugde te brengen in deze dikwijl zoo beproede huizen en een feest in te richten met ongeduld verwacht door onze kleine beschermelingen.

Aanvaard, M.... de uitdrukking onzer bijzondere hoogachting.

Voor het comité :

V. MODAVE. Ridder LCN. SCHAFZEN.

Het is onnoegd onze lezers het *Werk van St. Niklaas* te beveilen. Sedert enige jaren dat dit werk in onze stad bestaat, heeft het de beste bestuur bijval bij onze medeburgers gevonden.

Nu dat de wet van 1884 een einde aan den schooloorkond gesteld heeft, en dat de vrije katholieke scholen van Tongeren met de officielen gesloten zijn, zullen de opbrengsten van het *Werk van St. Niklaas* dit jaar allemaal bestemd worden voor de kinderen der bewaarschool, ontangs door de stad Tongeren aangenomen.

De lezers van den Postrijder kennen genoeg dit schoon werk. De zusters van Maria geven daar kosteloos school aan meer dan 400 arme kinderen ; juifvrouwen der stad helpen de zusters in de edele taak en gelukken er in, in de lange koude winterdagen, die honderde kleintjes kosteloos te spijzen.

Ziedar lezers het schoone, het deftige werk dat het komite van St. Niklaas onder zijne bescherming genomen heeft. Wij zijn zeker dat dit zoon, zoowel als de vorige jaren, talrijke giften en geschenkten tot het *Werk van St. Niklaas* zullen bestemd worden, en dat de dag van St. Niklaas een feestdag zal zijn, zoo wel voor de kinderen der armen dan voor die der rijken.

De goede God zal het ons honderd dubbel teruggeven, want hij heeft gezegd dat geen glas water dat in zijn naam gegeven wordt, zonder beloofing blijven zal.

Als men binnentreft roeft men uit : wat al afbraak in weinige dagen ! Hier zijn de glazen kassen reeds totaal leeg en de kassen zelf zijn » te koop » ; op den grond ligt gescheurd papier en hout tussen kisten en kassen. De strooi en hout tussen kisten en kassen.

Exposita zijn druk bezig : allen klossen en haameren. Een oogenblik heeft men eenne illusie, dat dezen niet bezig is met uitpakken en zochten, of men niet bezig is met uitpakken en zochten.

Deze week hebben opnieuw al de liberale

gazetten, van de grootste tot de kleinste, de inrichting gevraagd van de zoogenoemde nationale reserve.

Wat is iedereen soldaat op zijne eigene kosten :

Deze week hebben opnieuw al de liberale

gazetten, van de grootste tot de kleinste, de inrichting gevraagd van de zoogenoemde nationale reserve.

Wat is iedereen soldaat op zijne eigene kosten :

Deze week hebben opnieuw al de liberale

gazetten, van de grootste tot de kleinste, de inrichting gevraagd van de zoogenoemde nationale reserve.

Wat is iedereen soldaat op zijne eigene kosten :

Abonnement		
Drie maal per week	6 francs	per jaar.
Twee " "	5 "	"
Een " "	4 "	"
Een blad afzonderlijk	1,50 centimes.	
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.		
Aankondigingen 15 centimes per drukregel.		
Reclamen, vounissen en andere artikelen vooraf		
of midden in het blad : 1 fr. den drukregel.		

2^e arrondissement prijs : M. Cuvelier van Overenepen.

Hengsten van 3 jaren.

Aangeboden 18. — goedgekeurd 15.

1^e prijs : M. Demarneville van